

SUS 25 - jubilea studadsesio de AIS San-Marino

Inter la 1-a kaj 8-a de septembro 2002 okazis la 25-a Sanmarineca Universitata Sesio (SUS) de la Akademio Internacia de la Sciencoj (AIS) San-Marino. Kvarona centoj da SUSoj en malpli ol 20 jaroj, jen sukcesa bilanco! Eĉ se ignori la multajn aliajn, ne-SUS-ajn sesiojn (kiuj okazis en pluraj landoj, sed ankaŭ internacie) dum pluraj Universalaj Kongresoj de AIS – lastafoje en Brazila *Fortaleza*.

La unua duono de SUS-25 okazis en la Slovaka regiona ĉefurbo *Nitra*, kun kies "Universitato de la Filozofo Konstanteno" AIS de jaroj kunlaboras, kaj kies profesoro *Eva Poláková* estis la surloka organizanto. Krom la utiligo de studenta domo la SUSanoj havis la avantaĝon, ke samtempe okazis en tiu universitato la 7a kongreso de TAKIS (Tutmonda Asocio pri Kibernetiko, Informadiko kaj Sistemiko), parto de kies prelegoj estis en Esperanto (same kiel ĉiuj kursoj, prelegoj kaj ekzamenoj de SUS). Lokaj malfacilaĵoj malhelpis la partoprenon de studentoj el *Nitra* en SUS-25; sed kompanse alvenis trideko da studentoj Polaj kaj Albanaj, el kiuj deko sukcesis en bakalaŭriga studfina ekzameno. Parto de la ekzamenoj okazis en la urbo *Komárno* (apud la Hungara landlimo), kiu gastigis la duan parton de SUS-25. Tiu urbo (Slovakia, sed grandaparte Hungarlingva) ankoraŭ ne posedas universitaton, sed AIS intencas tie kunfundi internacian altlernejon por allogi plurlandajn studentojn. La nomo de la fondota Akademio estu "*Kelemantia*", laŭ antikva Romia fondaĵo tiuregiona. Pro la okazantaj balotoj en Slovakio ne estis eble tuj ekpaŝi al ties fondo, sed espereble ĝi okazos post kelkaj monatoj sub la rektoreco de la Nobel-premiulo kaj esperantisto prof. *Reinhard Selten*. Por 2003 AIS planas okazigi SUS-26 en sia naskiĝlando San-Marino.

<Reinhard.Foessmeier@epost.de>

OProf Dr. R. FÖSSMEIER

Rahel-Strauss-Weg 22, DE - 81673 - München / GERMANIO

Interlingvistiko populariĝas

La Interlingvistikaj Studoj de UAM (Universitato *Adam Mickiewicz* en *Poznan*, Pollando) atingis gravan momenton fine de septembro, nome la unuaj gestudentoj finis siajn studojn kaj sukcese defendis sian diplomlaboraĵon: *Lenĉe Efreмова* el Makedonio prezentis la rolon de rido en la poemoj de *Baghy*. La prezidanto de Germana Esperanto-Asocio *Andreas Emmerich* analizis la E-lingvan tradukon

de "La Mastro de la Ringoj" de *Tolkien*, kaj *Peter Zilvar* (same el Germanio) komparis la vortprovizon de kelkaj bazaj vortaroj esperantaj kaj etnolingvaj, kaj el ili kunmetis vortliston por la proponata Eŭropa lingvoatestilo. Dum la sama semajno (23-27.09.2002) 23 novaj gestudentoj komencis siajn studojn. La interlingvistikaj studoj allogis interesitojn ne nur el Pollando kaj la ĉirkaŭantaj landoj (Germanio, Litovio, Rusio), sed ankaŭ el Aŭstrio, Belgio, Finnlando, Francio, Hungario, Italio, Kroatio, Svedio kaj eĉ el Irano. Ses el inter ili povis partopreni danke al la stipendioj de ESF (*Esperantic Studies Foundation*) kaj unu danke al la stipendio ofertita fare de s-ino *Mila van der Horst-Kolińska*.

La internacia studentaro ĝuis la prelegojn de internacia profesoro. Kun prof. *Wells* (Britio) ili malkovris la sekretojn de sonoj. Prof. *Geraldo Mattos* (Brazilo, prezidanto de la Akademio de Esperanto) prezentis al ili originalan aliron al literaturo surbaze de la unua periodo, kun la kontribuo de la poetino *Lidia Ligeza* kaj de *Tomasz Chmielik*. D-ro *Zbigniew Galor* (el la surloka stabo) enkondukis la aŭskultantojn en la multkoloran Esperanto-kulturon kun la kontribuo de s-ino *Zofia Banet-Fornalowa* pri Esperanto-teatro kaj de *Judit Schiller* pri Esperanto-filmarto. La partoprenantoj ekkonis kaj mem komparis la diversajn formojn de lingva kaj nelingva komunikado en interkultura kunteksto laŭ la instigo de d-ino *Ilona Koutny*, gvidanto de la Studoj. Multaj aliaj prelegoj (pri *Varankin*, *Dostojevskij*, Eŭropa identeco, alfabetoj de Eŭropo, tradukarto, Esperanto-vortaroj en la reto k.t.p.) kaj diskutoj amuzis la homojn. La kunordigo de la du aranĝoj pruvigis ankaŭ ĉi-foje fruktodona.

<ikoutny@amu.edu.pl >

Dr. Ilona KOUTNY

membro de AdE, gvidanto de Interlingvistikaj Studoj

Lingvistika Instituto, Adam Mickiewicz Universitato

T: +48-61-829-27-09 T/F (sekr.): +48-61-829-27-00

Miedzochodzka 5, PL - 60-371 Poznan / POLLANDO

FAME-premio 2002 al ADORU

En *Aalen*, Germanio, la 13an de oktobro 2002, dum solena matineo, *Ulrich Pfeifle*, ĉefurbestro de *Aalen*, kaj d-ro *Werner Bormann* el Hamburgo, prezidanto de la FAME-fondaĵo, transdonis la 8-an Esperanto-Kulturpremion al la pastroj *Adolf Burkhardt* (KELI), *Bernhard Eichkorn* (IKUE) kaj *Albrecht Kronenberger* (IKUE), pro ilia ekumena agado, kies kulmino estis la apero de la libro ADORU.

La ĉekon pri € 3000 danke akceptis la administranto de la ŝuldoj por la libro, pastro *Eichkorn*. Rimarkinde, la FAME-fondaĵo unuafoje distingis neneŭtralan verkon kaj "nur" per-Esperantan agadon. Inter la antaŭaj premiitoj estis ege rara la rekono de io farita en la propra lando de FAME: la pli fruajn premiojn gajnis *William Auld*, Skotlando; *Marjorie Boulton*, Anglio; *Gersi Bays*, Brazilo; KCE/CDELI (*Claude Gacond*) *La Chaux-de-Fonds*, Svislando; *Spomenka Stimec*, Kroatio; Heroldo de Esperanto en Bruselo; *Ito Kanzi* (Ludovikito), Japanio – *Richard Schulz* kaj *Bruno Vogelmann* kiel solaj germanoj.

La laŭdadon faris *Dipl. theol. Stefan Sassenberg* el *Leipzig*, lerte kombinante la aperon de tiu kunliga libro kun la situo de la urbo *Aalen* ĉe la iama romia limeso, kiu dividis du kulturojn, la romian kaj la ĝermanan, ĝis la misiistoj el Irlando kaj Skotlando venis kun la evanglio kaj forigis tiun dividon. La dankon de la premiitoj esprimis pastro *Eichkorn*, menciante la ĵusan aperon de mini-diskedo *Oeku-Rom* kiu surhavas i.a. midiojn* por la melodioj de ADORU apud la tekstoj de la libro kaj la tuta Biblio kun la dua-kanonaj libroj en Esperanto (Londona Biblio) kaj en la germanlingva "unuforma traduko". Li ne forgesis danki ankaŭ al la subdistrikta ŝparbanko *Ostalb*, kies direktoro ĉeestis, pro ties financa subteno de la premiado. S-ro *A. Emmerich*, prezidanto de Germana Esperanto-Asocio (GEA), varme gratulis al la premiitoj, kiuj ja aktivis ankaŭ ene de la ĝenerala Esperanto-movado en Germanujo.

Eklezia muzikdirektoro *Ernst Leuze* ludis spritan komponaĵon nove faritan por n-ro 768 en ADORU "Floris mia ĝoj" laŭ franca kanto pri psalmo 122, kiel specimenon de sia momenta laboro. Li verkas komponaĵojn pri ĉiuj melodioj kaj ankaŭ zorgis pri la gitaraj akordoj en la libro. Multaj personoj partoprenis la Ekumenan Diservon en la historia preĝejo de Sankta Johano, situanta tuj apud la "limes-muzeo". Belan muzikon ĝuis la adorantoj, apartan donacon de la geedzoj *Franz Georg* kaj *Rita Roessler* el *Speyer* (orgeno kaj fluto). La tri premiitoj kune celebris la *Lima-Liturgion*, kiun iam ellaboris oficiale komisiitaj teologoj el ĉiuj eklezioj. La rezulto ĝis nun nenie estas oficiale agnoskita, sed plu dormas en la tirkestoj de la respondeculoj. Des pli gravas la aktiva alproprigo fare de kristanoj ĉe la bazo.

<Adolf.Burkhardt@t-online.de>

* midio (fakvorto en komputiliko): registraĵo de sonoj.
muzika melodio k.s., kiun oni povas audigi
per komputilo.

Adolf BURKHARDT
em. pastoro luterana
Gimpelweg 1, DE - 73235 - Weilheim / Teck / GERMANIO

Terminologia angulo

Kvankam belaspekta, tamen plorinda! Kial?

Tuj dekomence mi konfesu mian nekompetentecon juĝi pri la nova PIV (SAT, 2002) ĝenerale. Sed speciale mi provu kritiki ĝin el vidpunkto de profesia sciencisto kun pli ol duonjarcenta praktikado. Tia vidpunkto promesas fideinde malkaŝi, ke la vortarego suferas pro sennombraj misoj. Ties kaŭzoj evidentiĝas plurspekaj. Ni tuŝu almenaŭ kvar:

1. Foje temas pri nesufiĉa erudicio de concernfaka kompilinto. Mi ekzemplu tion kadre de sciencoj, en kiuj mi profesie "hejmas".

1.1. En nenilingva literaturo mineralogia mi sukcesis trovi, ke la strikte kodigita nomo (angle *Chalcopyrite*) povus ricevi (ekz. analoge al *Cupropatite*) la alternativan nomon "*Cupropyrite*". Nu, en NPIV troviĝas la nomo "kupropirito", sub la kapvorto de pirito. Ties inventinto pene luvus inter Scilo (t.e. la franceska alergia kontraŭ la fundamenta fonemo Ĥ) kaj Ĥaribdo (t.e. la nepra malebleco anstataŭe uzi K, ĉar la mineralo Ĥalkopirito havas nenion komunan kun kalko). Aliflanke, la faktoj, ke la pirito mem ne enhavas kupron kaj ke kristaloĥemie ĝi apartenas al tute alia grupo ol Ĥalkopirito, restis por li sensignifaj, supozeble tial, ke lia mankhava erudicio ne sufiĉis por solvi la problemon science.

1.2. En nenilingva literaturo petrologia oni nomas la konsistigan materialon de la terkrusto, t.e. **rokaĵon** (germane *Gestein*) tiel kurioze, kiel faras NPIV: "petro"! Ĉi tiu nomo generiĝis, spite al la tutmonda praktiko, per mem-starigo de la pseŭdoprefikso **petrol**, kiu ja ekzistas diversfakaj: *Petromyzon*, *Petrophyt*, *Petroselinum* k.t.p.

1.3. En diverslingva literaturo pri neorganika ĥemio oni renkontiĝas kun ekvivalentoj de **silikato** (itale *silicato*) derivitaj el la latina *silex*, genitive *silicis*, fundamente **siliko**. La latina nomo de la ĥemia elemento *Silicium* originas ĝuste el la genitiva radiko *silicis*. NPIV procedis tute male, arbitre lanĉinte la nomon "siliciato", derivitan ne el siliko, sed el silicio. Jen procedo spitantanta la kodigitan nomenklaturon de la neorganika ĥemio, kies semantika evoluo praviĝis historie.

2. Malpli gravajn pekojn liveris fonetisma aŭ grafisma miskompreno de fontlingvaj originaloj, kiun eblas ekzempli jene:

2.1. Mankas bona motivo por esperantigi la grekan diftongon *OI* per *OJ*, ĉar ĝi ne perturbas sole la internacian grafismon, sed eĉ prononce la fontlingvo ne allasas ĉi tie la frikativan palatalon *J*. Ekzemple la franca ortografio de *oldie* apenaŭ pravigas la NPIVan formon "ojdio". Krome: ali-okaze restas la originala *OI*, ekz. diploida, haploida. NPIV eble ĵetadis moneron, ĉu restu la reversa *OJ*, ĉu aversa *OI*...

2.2. Alifoje, oni trotaksas la franceskan prononcismon, senkonsidere pri la fontlingvaj grafismo kaj fonetismo. Kial la zamenhofa Munĥeno, pli proksima al la germana *München*, referencas al "Munkeno"? Kial "difenbakio" –